

**УНІВЕРСИТЕТ УШИНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

**КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
17-18 листопада 2022 року**

Одеса
Букаєв Вадим Вікторович
2022

УДК 370.15+371.302.81+613

C916

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради Державного закладу
“Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського”*

Протокол № 5 від 24.11.2022

Джуринський П. Б. доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації, Університету Ушинського – голова оргкомітету;

Башавець Н. А. доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського; заступник – голови оргкомітету;

Дразіна Є. В. кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Р. Урбан, професор, Голова вченої ради Інституту фізичної культури Щецинського університету (Польща);

М. Крету, професор, факультет фізичного виховання та спорту, Університет Пітешті (Румунія);

Афтімічук О. Є. доктор педагогічних наук, професор. ДУФВіС (м. Кишинів, республіка Молдова);

Ігнатенко С. О. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Дроздова К. В. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського.

Кучеренко Г. В. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського.

Богатов А. О. викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського.

Рецизенти:

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, в.о. декана медичного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Кошура Андрій Вікторович - Кандидат педагогічних наук Доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинський державний медичний університет Чернівці

C916 **Сучасні** проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали VI інтернет-конференції (м. Одеса, 17-18 листопада 2022р.). – Одеса. : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. – 221 с.

У збірнику матеріалів конференції розглянуті всебічні аспекти організації занять з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини.

At the conference proceedings are considered comprehensive aspects of physical education and sports.

УДК 370.15+371.302.81+613.7

© Заклад вищої освіти
«Університет Ушинського», 2022

5. Чеханюк Л. Вплив занять фітбол-аеробікою на рівень фізичної підготовленості старшокласниць. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : збірник наукових праць, 2013. № 2 (22). С. 93-96.

ТЕХНІКО-ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ З РАС

Годунов П. А.

Держвний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Анотація. Стаття присвячена вивченню особливостей техніко-тактичної підготовки з футболу при дитячому аутизмі та визначенню ефективності її застосування. Показано, що індивідуально підібрані завдання під час проведення тренування з футболу сприяли підвищенню рівня самоусвідомлення, здатності відчувати різні емоції, покращенню суб'єктивного сенсорного сприйняття зовнішніх і внутрішніх подразнень та зменшенню проявів аутостимуляції і стереотипності дій у дітей з аутизмом.

Актуальність. Кожна людина, незалежно від стану здоров'я, наявності фізичного чи інтелектуального порушення, має право на заняття спортом і розвиток, якість якої не різниться від якості тренувань здорових людей.

Проблема забезпечення умов комфортного тренування дітей з обмеженими можливостями у секціях є важливим напрямком роботи педагогічного колективу, основним завданням якої є надання рівних можливостей досягти успіху. При цьому оцінюються конкретні досягнення дітей, незалежно від їх інтелектуального, фізичного, соціального та емоційного стану.

Протягом останніх 10-12 років чисельність дітей у складі населення України щорічно зменшується, натомість зростає частка дітей з функціональними обмеженнями. Зважаючи на зростаючу кількість дітей, які потребують особливих секцій для занять, дуже гостро стоїть проблема професійної підготовки спеціалістів для роботи із особливими дітьми.

Ще В. О. Сухомлинський в свій час звертав увагу на те, що формувати знання та вміння у дітей з особливими освітніми потребами необхідно з урахуванням їх зниженої здатності до навчання (поганого запам'ятовування навчального матеріалу, відсутності допитливості, нестійкості уваги), застосовуючи особливі заходи та тонкий делікатний індивідуальний підхід, який не допустить відчуття дітьми своєї «неповноцінності», байдужого ставлення до навчальної праці.

РАС – це загальне порушення розвитку, що позначається на вербальній і невербальній комунікації та соціальній взаємодії, а також ускладнює

становлення адаптаційних процесів; розлади аутичного спектра в цілому виявляються у віці до трьох років. Інші характеристики, які часто пов'язують з аутизмом: обмежені повторювані стереотипні рухи, нетолерантність до змін навколишнього середовища або повсякденності, незвичайні реакції на сенсорні подразники.

Тренування дітей із РАС в одному із найскладніших видів спорту полягає в детальному розумінні кожної дитини і правильному сприйнятті її індивідуальності. Кожне заняття планується індивідуально, при цьому підготовка кожного маленького футболіста починається з індивідуальних тренувань. Основний підхід полягає: якщо виконання будь-якої вправи дається важко дитині, потрібно спрощувати його до того рівня, поки спортсмен повністю не виконає поставлену перед ним задачу. Такий підхід дозволяє працювати із різними дітьми і навчити їх техніко-тактичним навикам у футболі.

Підготовка дитини до тренувань в групі починається із будування на індивідуальних заняттях дисципліни і концентрації. Так як кожен із спортсменів має свої особливості, то період тренування може бути до півроку.

Коли аутична дитина приходить на заняття вперше, і якщо до цього вона не мала можливості відвідувати заняття в дошкільному закладі, то по-перше кидається в очі її напруженість. Переступає з ноги на ногу, ховається за батьків або, навпаки виявляє активність. Починає носитися по кабінетах, не зупиняючись на хвилину, голосно протестує проти намагання її зупинити. Дитина відчуває дискомфорт, що провокує і без того підвищену тривожність. Необхідно дати можливість аутисту вивчити приміщення, ознайомитись з предметами та іграшками, що її зацікавили. Коли видно, що дитина заспокоїлась і відчула себе в безпеці, можна сказати, що перший самий маленький крок зроблено. На цьому етапі дуже важливо витримати правильні часові рамки – не треба поспішати з втручанням педагога-психолога, але й час відведений на вивчення приміщення не повинен буди довший за час-півтора. Другим кроком має стати залучення дитини тренування. Для цього, дуже ненав'язливо дорослий починає втручатися в гру аутиста. Так поступово, переходячи від спостереження до допомоги, можна співпрацювати з дитиною. На цьому етапі дуже важливо не злякати дитину своїм натиском. Ви повинні переконатись, що дитина на емпатичному рівні вас сприйняла і не бачить в вас загрозу. Краще зачекати і не переходити до більш складних форм роботи, якщо дитина активно проти цього. Мотивацією до співпраці у аутиста не буває задоволення від спілкування, тому це може бути щось матеріальне (цукерки, улюблений напій, обіцянка дати цікаву гру, яка поки що схована). Небажано, щоб мотивація була відстрочена в часі. У маленьких дітей це зовсім не спрацьовує, а у старших можуть виникнути складнощі після занять. Третім

кроком стане поширення об'єктів співпраці. Якщо немає спротиву, можна вже на цьому етапі спробувати підключити до занять не одну, а 2-3 дитини східного темпераменту. Можливо, що це будуть діти одного віку, а можливо і більш старші або молодші. Головне, перші дні не залучати разом дітей, які голосно протестують та схильних до страхів, напружених. Четвертим кроком стає створення сталих правильних стереотипів поведінки. На це слід звернути особливу увагу тому, що вразі створення стереотипів, які будуть заважати працювати в подальшому, відійти від них може бути дуже складно. П'ятим кроком буде ускладнення завдань, які даються дитині. Для полегшення роботи пропонуються чітко структурувати заняття. Аутисту значно легше, коли ще на початку заняття ви попередите його, що треба буде зробити. Бажано, щоб видів діяльності було декілька, але дитина повинна знати, що її чекає і коли вона може піти.

Таким чином ми розглянули можливість ввести дитину с діагнозом РАС до тренувань з футболу і дати можливість розвиватися в цьому напрямку.

Література.

1. Калініченко Н. Сухомлинський про роботу з дітьми з особливими потребами. <http://vsukhomlynskyi.edukit.kr.ua/news/id/7>.

2. Засенко В. В. До проблеми особистісного підходу у навчанні дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Дидактичні та соціально-психологічні аспекти колекційної роботи у спеціальній школі: наук.-метод. зб. : Вип. 8. К. : Наук. світ, 2006. С. 85–88.

3. Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях. Львів : Колесо, 2009. 168 с.

4. Воробей О. Місце дитини-аутиста в сучасному Українському суспільстві. Етнічна історія народів Європи. Вип. № 37. 2012. С. 79-82.

5. Дубовик К. В. Повторювальна та самостимулююча поведінка при розладах спектра аутизму у дітей. Архів психіатрії. Науковопрактичний журнал. Том 19, № 2 (73). 2013. С. 80-83.